

May 2016 subject reports

Norwegian A Literature

Overall grade boundaries

Higher level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 18	19 - 33	34 - 44	45 - 57	58 - 70	71 - 82	83 - 100

Standard level

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 17	18 - 32	33 - 45	46 - 57	58 - 69	70 - 81	82 - 100

Higher level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 5	6 - 10	11 - 13	14 - 17	18 - 21	22 - 25	26 - 30

Standard level internal assessment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 12	13 - 16	17 - 19	20 - 23	24 - 30

Utvalg og egnethet av valgte verk

For HL er sjangeren lyrikk obligatorisk, og bare dikt av en forfatter skal velges. De fleste lærerne/skolene velger Rolf Jacobsens dikt. Slik har det vært siden programmet ble endret for noen år siden. Det er imidlertid et utbredt ønske fra norske lærere at man burde kunne være mer fleksibel her og f.eks. velge 5 dikt fra 5 forskjellige forfattere.

Andre forfattere som har vært brukt dette året, er dikt av Gunvor Hofmo, Henrik Wergeland, Sigbjørn Obstfelder og Haldis Moren Vesaas. Tidligere år har også dikt av Inger Hagerup og Nordahl Grieg vært brukt.

Det er en forutsetning at forfatteren som velges, skal stå på PLA-listen. (Prescribed list of authors). Denne listen vil mange synes er for eksklusiv, og noen lærere vil kanskje ha lyst å velge dikt av forfattere som ikke står på denne listen. I år ble dikt av Kolbein Falkeid valgt, og siden denne forfatteren ikke er på PLA-listen, fikk det konsekvenser for kandidatene fra den skolen dette gjaldt. Konsekvensene er ikke dramatiske; kandidatene skal trekkes to karakterer på kriterium A. PLA-listen vil bli revidert, men det er svært viktig at lyrikeren som velges av skolene/lærerne, er på denne listen. Falkeid burde selvsagt vært representert, men kan foreslås til revideringen av listen.

For standard Level er man ikke avhengig av ett bestemt sjangerkrav. Noen lærere velger også for SL lyrikk, men tekstutdrag fra dramaer av Ibsen, romaner av Hamsun, Saabye Christensen og utdrag fra noveller av Askildsen og Cora Sandel er også mye brukt.

Når det gjelder IOP, står lærerne helt fritt i å velge verk. Dette gjenspeiles også i de listene over verk som skolene legger ved. Her er det stor variasjonsrikdom, og det er også meningen med denne delen av programmet (del 4).

Alt i alt er valg av verk for de to muntlige aktivitetene veldig godt egnet for presentasjoner og eksamener.

Kandidatenes måloppnåelse for hvert kriterium

IOC er en tekstanalyse av et tekstutdrag kandidatene kjenner. Derfor er det rimelig at de har middels eller god måloppnåelse når det gjelder kriteriet «kunnskap og forståelse» av teksten. De kriteriene noen kandidater har problemer med, gjelder spesielt to: språklige og litterære virkemidler og struktur og organisering av presentasjonen. Som for Paper 2 er det en del kandidater som ikke trekker frem særlig mange litterære virkemidler. Noen kandidater legger frem sin tekstanalyse uten å tenke noe særlig på disponeringen. Både for skriftlige og muntlige aktiviteter legger IB- programmet opp til at en tekst, enten den er muntlig eller skriftlig, skal være strukturert skikkelig; ha en innledning en hoveddel og en avslutning. Tidspresset og stresset rundt en eksamenssituasjon er selvsagt medvirkende til dette, men kandidatene bør være godt forberedt på å legge frem sin tekstanalyse/presentasjon innenfor en gitt tidsramme. Kriteriet om språkbruk kan også kommenteres. Mange kandidater (og andre som snakker for den saks skyld), har dårlig diksjon og legger inn mange «eh» og andre unødvendige trekk.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Som det fremgår av punkt 2 i denne rapporten, kan mange av kandidatenes problemer løses ved at de er fullstendig klar over hva som forventes av dem; at de skal ha kunnskaper og forståelse av teksten, at de skal trekke fram det de finner av litterære og språklige virkemidler, ha en god disposisjon og en tydelig diksjon. Dette er lærerens ansvar. Et annet forslag til forbedring er at klassen gjennomfører flere mock exams. Disse bør være så lik en eksamen som mulig. For noen elever er det uproblematisk å gjennomføre slike prøveeksamener offentlig i klassen, mens andre kanskje vil vegre seg for å bli gjenstand for opptak som gjøres i klassen og som alle skal kommentere etterpå. Dette løses lett ved å legge forholdene til rette for individuelle mock exams.

Higher level written assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 20	21 - 25

Standard level written assignment

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 6	7 - 9	10 - 12	13 - 15	16 - 18	19 - 20	21 - 25

Utvalg og egnethet av valgte verk

Både på HL og SL var det mange utmerkede arbeider, men også en god del ganske svake og middelmådige. Mange kandidater viste en meget god forståelse av verkene de hadde studert.

Svake kandidater leverte ofte tekster som i stor grad var innholdsreferater og med få/ingen kommentarer til litterære aspekter.

Selv om mange interessante spørsmål ble drøftet i besvarelsene, er det ønskelig at færre kandidater valgte å jobbe med nesten identiske spørsmål/problemstillinger. Det er ønskelig med større variasjon.

Kandidatenes måloppnåelse for hvert kriterium

A

Det er ofte vanskelig for sensor å se noe særlig av verdi i reflective statement. Det kan virke som kandidatene ikke har lagt mye arbeid i disse tekstene, det var også veldig mye dårlig språk, - det er viktig å presisere at språket bedømmes som en del av helheten.

Mange svake kandidater nøyde seg med innholdsreferat og demonstrerte lite refleksjon og forståelse av verkene. Det var litt for mange vage formuleringer med påstander om at man har lært mye om samfunn, kultur etc, men uten å presisere nærmere hva dette kunne være.

I mange tilfeller er det vanskelig å se en forbindelse mellom reflective statement og assignment. Et betydelig antall kandidater produserte en slags rapport fra interactive oral istedenfor å demonstrere hvordan deres kulturelle og kontekstuelle forståelse hadde blitt bedre eller endret seg.

B

En hyppig forekommende feil hos mange av kandidatene var valg av problemstillinger som enten var brede/generelle/ufokuserte og/eller ikke egnet seg for litterær analyse, mange tekster var bare overfladiske gjenfortellinger med lite/ingen analyse. Kandidatene bør oppmuntres til å fokusere på litterære aspekter, for eksempel å undersøke fortelleren i romanen, typer av symbolbruk etc.

C

Lærere bør alltid minne kandidatene på å fokusere på og kommentere litterære trekk/teknikker, mange ellers gode tekster mister poeng ved å ignorere denne komponenten. Dette gjelder særlig tekster som fokuserer på tematiske aspekter i det valgte verk.

D

Det synes å være stort rom for forbedring på visse skoler når det gjelder bruk av fotnoter, referanser, sitater, bibliografi etc. Den formelle kvaliteten var uakseptabelt lav på mange av oppgavene, - det var ikke mange som hadde korrekte bibliografier. Problemstillingen bør forklares i innledningen. Noen kandidater hadde ingen eller veldig få referanser/sitater fra verkene.

E

Kandidater bør fokusere mer på bruken av litterær terminologi og bør holde seg til samme bruk av tid gjennom hele oppgaven.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Understrek overfor kandidatene at valg av problemstilling er av største viktighet og vis eksempler på gode og velformulerte "research questions". Vektlegg i større grad forståelse av og bruk av litterær terminologi.

Higher level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 6	7 - 8	9 - 11	12 - 13	14 - 16	17 - 20

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

Årets tekster utfordret elevene på ulike måter. Prosateksten "Voner i ein vinterfrakk" var tilsynelatende enkel, og mange kandidater gjorde ett av to: Overså viktige momenter i teksten, som å feiltolke tilbakeblikket eller overtolke teksten. Hovedpersonen ble både vurdert til å være psykisk syk, voldtektmann og annet ...

En klassisk felle for de fleste kandidater som velger prosautdraget er at de omtaler teksten ved sjanger. Påstanden om at det er en novelle, og da i betydningen at dette utdraget utgjør hele novellen, er en vanlig tilnærming til teksten, noe som også påvirker hvilke virkemidler man ser etter. Det er imidlertid ikke alltid dette settet virkemidler samsvarer med og gir mening i forhold til teksten for øvrig. Kandidatene bør instrueres i å unngå å karakterisere teksten ved sjangerbenevnelsen, dersom det ikke eksplisitt står at det er en novelle eller utdrag fra en roman.

Diktet "Hvit sommer" var tydelig et dikt som appellerte til mange av kandidatene. Flere ga uttrykk for at de likte diktet. Utfordringen i møte med Reiss-Andersens dikt er at kandidatene i (for) liten grad innehar et verktøy, en strategi og metodikk som hjelper dem til å strukturere egen tekst før de skriver. Altfor mange tolket diktet strofe for strofe. Dette resulterte i følgende gjentakende struktur og tilnærming: 1. Avsnitt i hoveddelen ble en beskrivelse av diktets form, noe som innebar at formler falt helt utenfor den helhetlige analysen. Her mister kandidatene poeng. Videre ble diktet beskrevet og gjort rede for strofe for strofe med større eller mindre grad av identifisering av ulike virkemidler, og sjeldnere en vellykket analyse av virkemidlenes effekt. Dette oppsettet gir en lite funksjonell struktur og kandidaten får i begrenset grad trukket linjer og vist til sammenhenger i diktet. Leseforståelsen svekkes, strukturen blir mindre funksjonell, og kandidatene mistet derfor ofte poeng både på kriterium A, B og C.

Kandidatenes formuleringsevne og kunnskaper om formverk og ortografi syntes svakere i år enn tidligere år. Svært mange tekster var preget av mange ortografiske feil, og da også andre feil enn forvirring rundt enkel og dobbel konsonant som i "annerkjenner". For eksempel ble "besjeling" altfor ofte skrevet *beskjeling*. Feil i syntaks ga dårlig flyt i teksten og ordet "hvor" synes å være et ord som misbrukes av mange av kandidatene. Dette gir både et slurvete og muntlig språk, i tillegg til at det blir lite variasjon og et språk som er mindre overbevisende og mindre presist og poengtert.

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

Det ser ut til at flere kandidater har en større, mer omfattende kunnskap om ulike litterære virkemidler totalt sett. Flere brukte lyrisk jeg i tilnærmingen til og omtale av diktets synsvinkel. Flott. Presiser dette videre for kommende studenter. I tillegg hadde et flertall av kandidatene et bredt utvalg av virkemidler de søkte å analysere effekten av. Det er tydelig at kandidatene ofte blir instruert og lært at virkemidlenes hovedeffekt er å vekke leserens oppmerksomhet eller liknende. Det er et inderlig ønske at dette vinkles til å dreie seg om hvordan virkemidlene på ulike måter bidrar til å fremme tekstens tema og budskap. Dette er analysens og den litterære kommentarens hovedsiktepunkt.

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Det henvises til kommentarene i første del av rapporten.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Struktur og disposisjon av teksten er viktig for resultatet. Det anbefales at kandidatene får opplæring i strategier som dreier seg om før-skrivingsprosessen (svært viktig) og revisjon (i den grad det er mulig å rekke å gå igjennom teksten på to timer). For analyse av dikt, må kandidatene bli gjort oppmerksom på at formelementer er sentrale virkemidler i et dikt, og disse må derfor undersøkes, diskuteres og integreres som en del av analysen.

Et par sluttbemerkninger: Håndskriften til årets kandidater var om mulig dårliger enn tidligere. Det understrekes at uleselig håndskrift kombinert med overstrykninger, uklare pilhenvisninger etc gjør at deler av besvarelser ikke lar seg vurdere.

Det anbefales på det sterkeste at det øves på å skrive fornuftige innledninger til den litterære kommentaren. Et forbausende stort antall kandidater åpner sin kommentar med å gjenfortelle tittelen på teksten, verket den er hentet fra, årstallet for publisering, navnet på forfatteren etc. Dette er ikke bare totalt unødvendig, men det betyr også at man kaster bort vedifull tid og plass.

Standard level paper one

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 3	4 - 7	8 - 10	11 - 12	13 - 15	16 - 17	18 - 20

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

Både prosateksten "Rødme" og diktet "Idyll" appellerte til kandidatene. Det var ingen klar overvekt av kandidater som valgte den ene teksten fremfor den andre, men Haavardsholms "Rødme" syntes å være den flest kandidater valgte å skrive om.

Begge tekstene inviterte kandidatene til å vise bredde i fagkunnskapen og gjøre bruk av forkunnskaper og erfaringer. Imidlertid ser vi at i møte med dikt aktiverer kandidatene kunnskap om bruken av langt flere virkemidler enn det som er tilfelle ved analyse av utdraget. Det er tydelig at bevissthet og kunnskap rundt virkemidler som kan opptre i dikt er godt innlært hos kandidatene, mens de jobber mer overfladisk i møte med et utdrag. Dette er noe uheldig og påvirker ofte poenggivning og resultatet, da disse besvarelsene ofte fremstår som overfladiske og deskriptive. Diskusjonen uteblir, refleksjonen blir flat eller mangler helt.

Språk og struktur:

Også for SL-kandidater gjelder at flere har en noe svak formuleringsevne, at språket i liten grad er variert og poengtert, men i større grad preges av å være deskriptivt og noe ensformig. Mange ortografiske feil preget besvarelsene. Kan det være en mulig teori at bruken av datamaskiner både svekker rettskrivningen og skjønnskriften? Begge deler bør gis plass i undervisningen, slik at kandidatene får et mest mulig korrekt spåk og evner å se egne feil, samt at de tilegner seg en håndskrift som er lesbar.

Det er videre et poeng at kandidatene oppøver en mer presis formuleringsevne. Gode temasetninger som inngang til avsnittene bør være et bevisst mål i skriveopplæringen. Dette sammen med innlæring av en grundig førskrivningsprosess, dvs. disposisjon av momenter som skal diskuteres og avklaring av en rimelig funksjonell struktur, er avgjørende for at kandidaten skal kunne få full (bedre) uttelling på kriteriene.

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

Det ser ut til at flere kandidater har større, mer omfattende kunnskap om ulike litterære virkemidler totalt sett. Flere brukte lyrisk jeg i tilnærmingen til og i omtale av diktets synsvinkel, langt flere enn i fjor klarte å skjelle mellom besjeling og personifisering. I tillegg hadde et flertall av kandidatene et bredt utvalg av virkemidler de søkte å analysere effekten

av – spesielt i møte med Sverdrups "Idyll", men for å unngå overfladiske og lite nyanserte analyser av prosautdrag, bør kandidatene i større grad bli utfordret til å identifisere og analysere effekten av virkemidler i denne typen utdrag. Det er tydelig at kandidatene ofte blir instruert i og lært at virkemidlenes hovedeffekt er å vekke leserens oppmerksomhet eller liknende. Det er et inderlig ønske at dette vinkles til å dreie seg om hvordan virkemidlene på ulike måter bidrar til å fremme tekstens tema og budskap. Dette er analysens og den litterære kommentarens hovedsiktepunkt.

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Det henvises til kommentarene i første del av rapporten.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Struktur og disposisjon av teksten er viktig for resultatet. Det anbefales at kandidatene får opplæring i strategier som dreier seg om før-skrivingsprosessen (svært viktig) og revisjon (i den grad det er mulig å rekke å gå igjennom teksten på den tiden de har til rådighet). For analyse av dikt, må kandidatene bli gjort oppmerksom på at formelementer er sentrale virkemidler i et dikt, og disse må derfor undersøkes, diskuteres og integreres som en del av analysen.

Et par sluttbemerkninger: Er teksten uleselig kan den ikke bedømmes.

Det anbefales på det sterkeste at det øves på å skrive fornuftige innledninger til den litterære kommentaren. Et overraskende stort antall kandidater åpner sin kommentar med å gjenfortelle tittelen på teksten, verket den er hentet fra, årstallet for publisering, navnet på forfatteren etc. Dette er ikke bare totalt unødvendig, men det betyr også at man kaster bort verdifull tid og plass.

Higher level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 11	12 - 14	15 - 18	19 - 21	22 - 25

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

Flere kandidater bruker en refererende tilnæringsmåte istedenfor en drøftende. Dette gjør at teksten blir for overflatisk. Hovedinnholdet i besvarelsen blir dominert av kommentarer knyttet til handlingen i tekstene. Noen få elever misforstår oppgaveteksten, eller overser at oppgaven er drøftende. Det er også et problem at noen vil vise alt de kan om verket, og dermed trekker inn eksempler eller moment som ikke er relevante for den oppgitte oppgaven. For mange kandidater blir fokusert på enkle resonnementer knyttet til handling uten å kommentere litterære sider ved verket, og dermed blir det ikke gjennomført en litterær analyse.

Et stort antall kandidater har problemer med å vise kunnskaper om litterære virkemidler i praksis. Eksempler på litterære virkemidler knyttet til verkens sjanger, blir sjeldent kommentert eller overflatisk kommentert (kriterium C). Noen kandidater kommenterer ikke litterære virkemidler i det hele tatt. Dette gjør at sammenligningen av verkene kun blir overflatiske kommentarer.

Felles feil/svakheter i svarene til de svakeste kandidatene var følgende:

- Det er for stort fokus på å gjenfortelle handlingen
- Kandidaten svarer ikke presist nok på oppgaven (kriterium B)
- Litterære virkemidler blir ikke kommentert eller svært overflatisk kommentert (kriterium C)

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

Svært mange kandidater demonstrerte god kunnskap om verkene. Noen kunne til og med sitere korte tekstreferanser fra pensumverket de skrev om. De har gode kunnskaper om handlingen, hovedkarakterene, tematikken og i mange tilfeller; litterære virkemidler som er brukt i det aktuelle verket.

Mange kandidater er i stand til å sammenligne verkene på en utmerket måte. Det var også en del av kandidatene med lavere poengsummer som også hadde en form for sammenligning med i besvarelsen.

Flertallet av kandidatene strukturerer og organiserer teksten sin på en ryddig måte. Svært mange har en tydelig innledning, hoveddel og konklusjon.

Dette året var det flere kandidater enn tidligere som fokuserte på litterære virkemidler, noe som er en positiv utvikling. Litterære virkemidler knyttet til sjangeren har derimot fortsatt stort forbedringspotensial.

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Særlig oppgave 5 (romanen) hadde en problemstilling der kandidatene hadde lett for å overse litterære virkemidler, og særlig litterære virkemidler knyttet til sjangeren. Mange kandidater mistet poeng her under kriterium C.

Det var svært få elever som valgte oppgave 1. Det kan tyde på kunnskaper om litterære virkemidler knyttet til sjanger er utfordrende for kandidatene. De aller fleste valgte derfor oppgave 2. Dette var også en oppgave der mange kandidater ble for overflatiske i framstillingen. De la for stor vekt på å gi personkarakteristikker av bipersoner uten å kommentere litterære virkemidler.

Oppgave 4 utløste en rekke glimrende besvarelser. Mange elever viste kunnskaper om fortellerteknikk på et svært høyt nivå.

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Faglærer må minne elevene på å ha godt fokus på litterære virkemidler i besvarelsen sin. Mange oppgaver av høy kvalitet mistet viktige poeng fordi de ignorerte denne komponenten.

Kandidatene bør oppfordres til å tenke nøye gjennom hvilken oppgave de velger, hvilke verk de velger å skrive om og at de faktisk svarer på problemstillingen i oppgaven. Å finne en «link» mellom de valgte verkene er også veldig viktig.

Minn kandidatene på at de ikke slurver med detaljer. Det gjelder for eksempel å markere tittelen til et verk med understreking eller anførselstegn. Mange har en alt for mangelfull presentasjon av verkene i innledningen. De mangler for eksempel forfatterens navn, eller til og med navnet på verket de tar utgangspunkt i.

Språk:

Mange kandidater kan oppnå mer poeng under kriterium E dersom de bruker flere litterære faguttrykk. Dette gir et mer akademisk språk, noe som mange kandidater mangler. Et enkelt eksempel er å erstatte begrepet «bok» med «roman», «drama», el. som vil heve nivået.

Det er stor forskjell på nivået mellom kandidater som har hovedfokus på handlingen i et verk, og kandidater som kun er i stand til å kommentere litterære sider (virkemidler) ved verkene.

Et stort flertall av kandidatene skrev en oppgave knyttet til romansjangeren. I denne gruppen var det et lite flertall som valgte oppgave 5, mens det var en noe jevnere fordeling mellom oppgave 4 og 6. Et overveldende flertall av kandidatene som valgte dramasjangeren, besvarte oppgave 2.

Kandidater som valgte oppgaver som ikke tilhørte den sjangeren de hadde fordypet seg i, har økt dette året. Disse kandidatene mister dessverre poeng under kriterium B av denne grunn. Dette er noe som lett burde kunne vært unngått.

Et økende og generelt problem er at mange kandidater har svært dårlig håndskrift, noe som skaper problemer og misforståelser for sensorene.

Kun en håndfull kandidater valgte å besvare oppgaven sin på nynorsk.

Standard level paper two

Component grade boundaries

Grade:	1	2	3	4	5	6	7
Mark range:	0 - 4	5 - 8	9 - 11	12 - 14	15 - 18	19 - 21	22 - 25

Deler av programmet og eksamen som virket vanskelig for kandidatene

Samme som for HL:

Flere kandidater bruker en refererende tilnæringsmåte istedenfor en drøftende. Dette gjør at teksten blir for overflatisk. Hovedinnholdet i besvarelsen blir dominert av kommentarer knyttet til handlingen i tekstene. Noen få elever misforstår oppgaveteksten, eller overser at oppgaven er drøftende. Det er også et problem at noen vil vise alt de kan om verket, og dermed trekker inn eksempler eller moment som ikke er relevante for den oppgitte oppgaven. For mange kandidater blir fokusert på enkle resonnementer knyttet til handling uten å kommentere litterære sider ved verket, og dermed blir det ikke gjennomført en litterær analyse.

Et stort antall kandidater har problemer med å vise kunnskaper om litterære virkemidler i praksis. Eksempler på litterære virkemidler knyttet til verkens sjanger, blir sjeldent kommentert eller overflatisk kommentert (kriterium C). Noen kandidater kommenterer ikke litterære virkemidler i det hele tatt. Dette gjør at sammenligningen av verkene kun blir overflatiske kommentarer.

Felles feil/svakheter i svarene til de svakeste kandidatene var følgende:

- Det er for stort fokus på å gjenfortelle handlingen
- Kandidatene svarer ikke presist nok på oppgaven (kriterium B)
- Litterære virkemidler blir ikke kommentert eller svært overflatisk kommentert (kriterium C)

Deler av programmet og eksamen hvor kandidatene virket godt forberedt

En del kandidater demonstrerte god kunnskap om verkene. De har gode kunnskaper om handlingen, hovedkarakterene, tematikken og i mange tilfeller; litterære virkemidler som er brukt i det aktuelle verket. Mange kandidater er godt i stand til å sammenligne verkene.

Flertallet av kandidatene strukturerer og organiserer teksten sin på en ryddig måte. Svært mange har en tydelig innledning, hoveddel og konklusjon.

Styrke og svakheter hos kandidater i behandlingen av de enkelte spørsmål

Mange av besvarelsene hadde en god lengde, men i noen tilfeller hadde de lengste besvarelsene minst fokus. Istedenfor å skrive alt de vet om verket, bør de trene på å skrive kortere og mer presise tekster. Kandidatene må oppfordres til å svare på det oppgaven faktisk spør om.

Særlig oppgave 5 (romanen) hadde en problemstilling der kandidatene hadde lett for å overse litterære virkemidler, og særlig litterære virkemidler knyttet til sjangeren. Mange kandidater mistet poeng her under kriterium C.

Det var svært få elever som valgte oppgave 1. Det kan tyde på kunnskaper om litterære virkemidler knyttet til sjanger er utfordrende for kandidatene. De aller fleste valgte derfor oppgave 2. Dette var også en oppgave der mange kandidater ble for overflatiske i framstillingen. De la for stor vekt på å gi personkarakteristikker av bipersoner uten å kommentere litterære virkemidler.

Oppgave 4 utløste noen imponerende besvarelser, de kandidaten viste kunnskaper om fortellerteknikk på et svært høyt nivå

Anbefalinger og veiledning for indervisning av fremtidige kandidater

Samme som for HL:

Faglærer må minne elevene på å ha godt fokus på litterære virkemidler i besvarelsen sin. Mange oppgaver av høy kvalitet mistet viktige poeng fordi de ignorerte denne komponenten.

Kandidatene bør oppfordres til å tenke nøye gjennom hvilken oppgave de velger, hvilke verk de velger å skrive om og at de faktisk svarer på problemstillingen i oppgaven. Å finne en «link» mellom de valgte verkene er også veldig viktig.

En bør minne kandidatene på at de ikke slurver med detaljer. Det gjelder for eksempel å markere tittelen til et verk med understreking eller anførselstegn. Mange har en alt for mangelfull presentasjon av verkene i innledningen. De mangler for eksempel forfatterens navn, eller til og med navnet på verket de tar utgangspunkt i.

Språk:

Mange kandidater kan oppnå mer poeng under kriterium E dersom de bruker flere litterære faguttrykk. Dette gir et mer akademisk språk, noe som mange kandidater mangler. Et enkelt eksempel er å erstatte begrepet «bok» med «roman», «drama», el. som vil heve nivået.

Det er stor forskjell på nivået mellom kandidater som har hovedfokus på handlingen i et verk, og kandidater som kun er i stand til å kommentere litterære sider (virkemidler) ved verkene.

Samme som for HL:

Et stort flertall av kandidatene skrev en oppgave knyttet til romansjangeren. I denne gruppen var det et lite flertall som valgte oppgave 5, mens det var en noe jevnere fordeling mellom oppgave 4 og 6. Et overveldende flertall av kandidatene som valgte dramasjangeren, besvarte oppgave 2.

Kandidater som valgte oppgaver som ikke tilhørte den sjangeren de hadde fordypet seg i, har økt dette året. Disse kandidatene mister dessverre poeng under kriterium B av denne grunn. Dette er noe som lett burde kunne vært unngått.

Et økende og generelt problem er at mange kandidater har svært dårlig håndskrift, noe som skaper problemer og misforståelser for sensorene.